

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
June 22, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIS - JUNE 22, 1994

Nr. 120

Antrasis SAS Baltijos šalių verslininkų suvažiavimas sutraukė per 115 verslų Pabaltijyje suinteresuotų bendrovių atstovų. Organizatoriai ir kalbėtojai: (iš kairės) SAS atstovas; Estijos ambasados patarėjas prekybai P. Rezinski; LB ekonominių reikalų tarybos pirmininkas A. Dambriūnas; Estijos konsulas J. Treiman; Lietuvos konsulas V. Čekanauskas; buvęs Latvijos konsulas A. Jerumanis; LB ekonominių reikalų tarybos narys advokatas W. Acromite; SAS atstovė A. Haraldsted ir Raganark Associates partneris dr. A. Jones.

Rusija vėl prisijungs Lietuvą

Vilnius, gegužės 31 d. — Rusijos ultranacionalistų lyderis Vladimir Žirinovskij pasisako, kad Kaliningrado srities teritorija tiesiogiai susijungtų su Rusija. „Lietuvos ryto“ duomenimis, apie tai jis pareiškė jo vadovaujamos Rusijos liberalų demokratų partijos Kaliningrade skyriaus steigiamojoje konferencijoje šeštadienį.

Mes manome, sakė V. Žirinovskij, kad Kaliningrado sritis visada liks neatsiejama Rusijos dalis. Jis žadėjo kaliningradiečiams „nuraminti“ jų kaimynus iš Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos, „kad šie visiems laikams prarastų norą kada nors iškelti Kaliningrade savo vėliavas“. V. Žirinovskij mano, kad Kaliningradui ir Vokietijai derėtų plėtoti ekonominį bendradarbiavimą.

Per rinkimų kampaniją pernai gruodį V. Žirinovskij pasisakė už galimybę sugrąžinti Kaliningradą Vokietijai arba bent jau kartu su šia valstybe valdyti sritį. Kaliningrado rinkėjų pagal partinius sąrašus daugiausia balsų atidavė būtent jo vadovaujamai partijai.

V. Žirinovskij sakė, kad Kaliningrado sritis bus sujungta su Rusija tuomet, kai prie jos prisijungs Baltarusija ir bus prijungtas Vilniaus kraštas, kuris, jo žodžiais, teisėtai turi priklausyti Rusijai. Traukiniai iš Kaliningrado į Maskvą turi važiuoti per Rusijos teritoriją, sakė Rusijos nacionalistų lyderis.

Kaliningrado televizijai jis pareiškė, kad netrukus prie Rusijos prisijungs visa Lietuva ir kad tai bus pasiekta tik ekonominėmis, o ne karinėmis priemonėmis. Tereikia Rusijai nuoti tiktai žaliavas, ir Lietuva iš karto pradės durti ekonomiskai, sakė V. Žirinovskij. Jo žo-

Tūkstančiai vilniečių turės telefonus

Vilnius, birželio 16 d. (AGEP) — Jau kitų metų pradžioje Vilniuje pradės veikti 10,000 abonentų „Siemens“ telefono stotis. Kiek vėliau tokia stotis bus įrengta Klaipėdoje. Už telefonų įvedimą teks sumokėti apie 1,000 dolerių. Dabar telefono įvedimas gyventojams kainuoja 1,400 litų, bet reikia ilgai laukti eilės.

Patvirtintos žemės nuomos užsieniečiams taisyklės

Vilnius, birželio 9 d. (Elta) — Lietuvos Respublikos vyriausybė patvirtino valstybinės žemės ne žemės ūkio veiklai nuomos užsienio valstybių juridiniams bei fiziniams asmenims ir bendroms su užsienio kapitalu bei užsienio kapitalo įmonėms sąlygas ir taisykles. Tokiu būdu vyriausybės nutarimas, parengtas pagal Lietuvos Respublikos žemės nuomos įstatymą, leis reguliuoti minėtų asmenų santykius su valstybinės žemės nuomotojais.

Valstybinės žemės sklypai ne žemės ūkio veiklai išnuomojami pagal nustatytą tvarką parengtus teritorinio planavimo dokumentus ir pažymimi žemėlapyje.

Valstybės žemės nuomotojas yra miesto (rajono) valdyba ar kita žemės savininko funkcijas atliekanti institucija, o šios žemės nuomininkas — ne jaunesnis kaip 18 metų užsienietis, turintis leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, bendra su užsienio kapitalu įmonė arba užsienio kapitalo įmonė, turinti leidimą užsienio investicijai Lietuvoje.

Valstybinė žemė ne žemės ūkio veiklai paprastai išnuomojama varžytinėmis. Ne varžytinėmis ji gali būti išnuomota, jeigu žemės sklype yra būsimajam nuomininkui priklausanti pastatų, taip pat jeigu žemės sklypas yra įmonės — bendro įmonės steigėjos teritorijoje arba steigėjai yra paskirtas sklypas už jos teritorijos ribų, o steigiamoji bendroji įmonė užsienio investicijai sudaro ne mažiau kaip 200,000 dolerių.

Žemės nuomos terminas nustatomas nuomos sutartyje, bet ne daugiau kaip 99 metams, suteikiant nuomininkui pirmumo teisę pratęsti nuomos laiką, jeigu jis tvarkingai vykdė sutartyje numatytus reikalavimus.

Ginčus dėl žemės nuomos pratęsimo sprendžia teismas.

„Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas išplatino bendrą pareiškimą dėl spaudoje pasirodžiusių pranešimų apie galimą lito nuvertinimą.

„Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas, atsišiepdami į masinę informacijos priemonėse reikiamas nuomones apie tarsi neišvengiamai artėjantį lito nuvertinimą JAV dolerio atžvilgiu, pareiškia:

Žinios iš Lietuvos — Elta

Litas nebus nuvertintas

Vilnius, birželio 21 d. (Elta) — Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas išplatino bendrą pareiškimą dėl spaudoje pasirodžiusių pranešimų apie galimą lito nuvertinimą.

„Lietuvos Respublikos vyriausybė ir Lietuvos bankas, atsišiepdami į masinę informacijos priemonėse reikiamas nuomones apie tarsi neišvengiamai artėjantį lito nuvertinimą JAV dolerio atžvilgiu, pareiškia:

Vienu svarbiausių ekonominių politikos uždavinių Lietuvos bankas bei vyriausybė ir toliau laikys infliacijos stabilizavimą ir laipsnišką jos mažinimą, tvirtai palaikant pastovų lito santykį JAV dolerio atžvilgiu. Nėra prielaidų manyti apie artimiausiu metu galimą fiksuoto lito kurso keitimą. Lietuvos banko turimi užsienio valiutos rezervai visiškai užtikrina išleidžiamą ir apyvartą litų padengimą“, sakoma pareiškime.

Konservatoriai neleis pardavinėti svetimos žemės

Vilnius, birželio 20 d. (Elta) — Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) politinė taryba išplatino pareiškimą dėl vyriausybės ketinimų pardavinėti svetimą žemę. Dokumentą pasirašė Sąjungos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Konservatorių žiniomis, vyriausybė ketina šią vasarą pradėti pardavinėti 2-3 ha sklypus jų dabartiniais naudotojams. Konservatoriai teigia, kad tai žadama daryti neatsižvelgiant, ar yra tos žemės savininkų.

Pareiškime atkreipiamas dėmesys į tris aplinkybes. Pirmiausia, sakoma dokumente, vyriausybė nėra tos žemės savininkė. Antra, šalia teisėtų sklypų naudotojų yra ir tokių, kurie juos gavo neteisėtai. Pagaliau, išpirkusi arba nuomodama tokią žemę iš savininkų, vyriausybė galėtų toliau ją naudoti ligšioliniams teisėtiems naudotojams, nepažeisdama nei konstitucinės nuosaivybės, nei supriešindama žmones tarpusavyje ilgiems laikams.

Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje priminė, kad įstatymą ir nutarimą leisti naudoti 2-3 hektarų žemės sklypais tam tikrai žmonių kategorijai priėmė Lietuvos Respublikos Aukščiausioji taryba 1990 metais. Bet kolūkių pirmininkai, sakė opozicijos lyderis, daug žemės išdalino neteisėtai, atimdami galimybę teisėtiems savininkams ją atgauti.

Tėvynės sąjungos politinė taryba pakvietė Respublikos prezidentą, kad jis tokio turinio vyriausybės aktus pateiktų Konstituciniam teismui.

Mirė Eugenijus Matuzevičius

Vilniuje, birželio 20 d., 10:45 val. vakare, mirė 77 metų žymus lietuvių poetas ir vertėjas Eugenijus Matuzevičius.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAXS (312) 585-8284

Lietuva buvo nuolatos jo širdyje

Ambasadoriaus Kazimiero Lozoraičio kalba, pasakyta prie a.a. brolio Stasio kapo Dangaus Vartų kapinėse.

Putnam, Connecticut, (JAV), 1994 m. birželio 17 d. — „Aš niekada nemaniau ir netikėjau, kad man teks skausmo kupina širdimi būti prie mano brangaus brolio Stasio kapo duobės ir čia, nors svetingoje, bet nuo jo mylimos Tėvynės tolimoje žemėje, su juo atsivieškinti visos mūsų šeimos vardu.

Apie galimą Stasio mirtį niekada negalvojau, ne todėl, kad būčiau pamiršęs, jog visiems neišvengiamai išmuša mirties valanda, bet vien dėl to, kad savo dažnų, deja, minčių apie gyvenimo trapumą ir neišvengiamą mirtį, gyvenimo pabaigą, niekada nesiejau su Stasiu, nesiejau su galimybe, kad ir jo žemiškasis gyvenimas, kaip ir mūsų visų, turės baigtis. Mintys apie mirtį kažkaip nesiderino su tuo, ką mes Stasyje matėme, nesiderino su jo dinamizmu, visada jaunatviška energija, nenuilstamu darbštumu, patvarumu, entuziazmu imtis bet kokio darbo, tiek paprasčiausio, tiek paties atsakingiausio. Toji energija, tas dinamizmas, kuris lydėjęs nuo pat jaunystės dienų iki gyvenimo pabaigos. O drauge ji visuomet lydėjęs tikrai ne paprastais pareigos jausmais, sakytiau iki paskutinės gyvenimo akimirkos. Ir štai netikėta mirtis, nelaukta mirtis, visa tai pakirto. Man ir dabar sunku patikėti, kad stovime ir liūdime prie Stasio kapo, kurį čia supilšime.

Neįmanoma keliais žodžiais apibūdinti, prisiminti ir išskirti kaip dera tuos darbus, kuriuos atliko asmuo, visą savo gyvenimą paskyręs, pašventęs savo jėgas ir sveikatą paaukojęs savajam kraštui, savo Tėvynei. Lietuva buvo nuolatos jo širdyje, jo mintyse ir rūpestiuose. Kiekvienas darbas, kurio jis ėmėsi arba kuris jam buvo patikėtas, buvo skirtas Lietuvai, jos laisvės ir nepriklausomybės atstatymui tragiškaisiais okupacijos metais, o vėliau, laisvei išaušus, jos gerovei, jos šviesesnei ir laimingesnei ateičiai. Sekdamas savo tėvo pėdomis, per ilgus dešimtmečius įkūnijęs Lietuvos valstybingumo tęstinumą, Lietuvai atgavęs laisvę, kupinas idealizmo, troško, kad Lietuva būtų garbinga, kilni ir dora šalis, ištikimas savo vakarietiškom tradicijom, svajoją kad visi, drauge dirbdami, sukurtumėm valstybę, kuria mes galėtume didžiuotis ir kuria svetimi vertintų ir kuria gerėtųsi.

B. Brazdžionis ir Z. Zinkevičius — VDU garbės daktarai

Vilnius, birželio 17 d. (Elta) — Kauno Vytauto Didžiojo universitete įvyko iškilminga ceremonija — VDU garbės daktarų regalias įteiktos poetui Bernardui Brazdžioniui ir akademikui profesoriui Zigmui Zinkevičiui. Aukšti akademiniai laipsniai skirti už ypatingus šių žmonių nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui. Vytauto Didžiojo universiteto 1934 m. absolventui Bernardui Brazdžioniui, kurio poezija yra tapusi meistriškumo mokykla net kelioms poetų kartoms, nors jo, kaip pasitraukusio į Vakarus, visos knygos buvo išimtos iš bibliotekų, suteiktas literatūrologijos garbės daktaro laipsnis.

Akademikas Zigmą Zinkevičių baltistikos mokslus yra praturtinęs daugiau kaip 20 monografijų, fundamentalių veikalų apie lietuvių kalbą, vadovėlių, yra paskelbęs apie 500 mokslinių straipsnių, 45 metus paskyręs pedagoginei veiklai. Jam suteiktas VDU kalbotyros garbės daktaro laipsnis.

Paskola suteikta iki 2000 metų ir pradedama grąžinti 1996-aisiais.

Pagerbsime brangųjį velionį, jei ir mes su tokiu pat idealizmu, pasišventimu, pareigos jausmu, atsikratę egoizmo, šališkumo, deja, neretai ir neapkęntos vieni kitiems, dirbsime savo kraštui, kiekvienas savo galimybių ribose padėsime kurti tokią Lietuvą, kurios troškė mūsų brangusis velionis. Esu tikras, kad gailėstingasis Dievas priims jį tarp teisiųjų ir apšviestųjų. Ačiū visiems, kurie atlygins Stasiui už visą gerą, ką yra atlikęs savo kraštui ir jo žmonėms.

Svenčiausiosios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo vie-nuolijos seselėm visos šeimos vardu tariau nuosirdų ačiū, kad šiame žavingame žemės gabalelyje, dvelkiantame maldos, žmonių meilės ir ramybės dvasia, jam buvo suteikta vieta amžinai ilsėtis. Visa širdimi taip pat dėkoju visiems jo bičiuliams, atvykusiems atsivieškinti su Stasiu. Ypatingą padėką reiškiu buvusiems Stasio bendradarbiams Lietuvos ambasadoje Vašingtone, kurie jam buvo kaip šeima, kuri jį globojo iki pat paskutinės jo gyvenimo dienos. Taip pat nuosirdus ačiū jo eks-celencijai Vyskupui Baltakiui, koncelebrantams kunigui Cukurui, prelatui Bačiūnui ir kunigui Krauskui. Ačiū visiems dar kartą“.

Dalinosi Jūsų skausmu

Užuojautos telegrama, atsiųsta ambasadoriui Kazimierui Lozoraičiui iš Vatikano.

„Šventasis tėvas, sužinojęs apie skaudžią netektį Jūsų mylimo brolio Stasio, ambasadoriaus Italijoje, ilgus metus buvusio Lietuvos reikalų patikėtinio prie Šventojo Sosto, mirtį, šią gedulą valandą trokšta pareikšti Jums, našlei Danielai ir visiems artimiesiems gilią užuojautą ir savo ypatingą artumą.

Popiežius prašo Dievo gailestingumo paramos ir krikščioniškosios vilties, meldamas amžinos ramybės mirusiajam ir, tikėdamas Kristaus prisikėlimu, siunčia paguodos Apaštalinę palaiminimą.

Taip pat ir aš dalinuosi Jūsų skausmu, prisimindamas šią netektį savo maldose“.

Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano

— Lietuvos ambasadoje Vašingtone 1994 m. birželio 16-17 d. dėl Lietuvos nepaprastojo ir įgaliooto ambasadoriaus Italijoje Stasio Lozoraičio mirties lankė užsienio valstybių diplomatinę atstovybių Jungtinės Amerikos Valstijose vadovai bei kiti diplomatai. Užuojautų knygą pasirašė Švedijos, Baltarusijos, Latvijos, Norvegijos ambasadoriai, Lenkijos, Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Japonijos, Austrijos, Nyderlandų, Graikijos ir Rumunijos ambasadų atstovai bei privatus asmenys.

KALENDORIUS

Birželio 22 d.: šv. Paulinas Nola, šv. Jonas Fisher, šv. Tomas Moore; Jonas, Sudargas, Kaributas.

Birželio 23 d.: Agripina, Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaida.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO VADIJA 1994-1996 M.

fil. Gediminas Leškys – pirmininkas, 8240 Melba Ave., West Hills, CA 91304. Tel. 818-883-1718.

fil. Eugenijus Vilkas – pirm. pavaduotojas, 23912 Via Onda, Valencia, CA 91355. Tel. 805-259-3909.

vs fil. kun. Antanas Saulaitis, SJ – Katalikų dvasios vadovas, 2345 W. 56th St., Chicago, IL 60636. Tel. 312-737-8400.

s. kun. Algimantas Žilinskas – Evangelikų dvasios vadovas, 2220 Felina Ct., Mississauga ONT L5A 1K5 Canada. Tel. 905-270-3723.

fil. Jonas Dainauskas – Garbės gynėjas, 4523 S. Francisco Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 312-523-8690.

fil. Danutė Basiulienė – FSS atstovė, 500 Paseo De Las Estrellas, Redondo Beach, CA 90277. Tel. 310-373-2914.

fil. Zigmantas Viskanta – specialieji reikalavimai vedėjas, 20 Santa Bella, Rolling Hills Estates, CA 90274. Tel. 310-377-4053.

fil. Vytenis Kirvelaitis – Korp! Vytis atstovas, 13920 South Trail End Drive, Lockport, IL 60441. Tel. 703-301-0072. Raštinės – 312-507-5701.

fil. Laimis Venckus – išdinininkas, 603 14th St., Santa Monica, CA 90402. Tel. 310-393-2803.

fil. Aldona Kudirkienė – protokolų sekretorė, 5537 Pineglen Rd., La Crescenta, CA 91214. Tel. 818-248-5180.

fil. Ina Petokienė – spaudos atstovė, 1842 Mulberry Way, Upland, CA 91786. Tel. 909-985-5975.

fil. Vytautas Mikūnas – Vydūno Jaunimo fondo pirm., 6243 Carol Ln., Palos Heights, IL 60463. Tel. 708-371-8587.

fil. Edmundas Korzonas – buv. kadencijos pirmininkas, 8531 S. Kenton Ave., Chicago, IL 60652. Tel. 312-582-8297.

fil. Danutė Eidukienė – Ryšiai su Lietuva vedėja, 4629 S. Mozart Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 312-376-2153.

fil. Vytautas Mikūnas – „Mūsų Vytis“ redaktorius (adresas – žiūr. aukščiau).

fil. Dalia Jecienė – „Mūsų Vytis“ administratorė, 1310 Wayside Drive, Villa Park, IL 60181. Tel. 708-832-2809.

fil. Eugenijus Vilkas – „Ad Meliorem“ redaktorius (lai-

kinas). Adresas – žiūr. aukščiau.

fil. Nida Bichnevičiūtė – ASD Centro v-bos pirmininke, 1828 S. 49th Ave., Cicero, IL 60650. Tel. 708-656-3721.

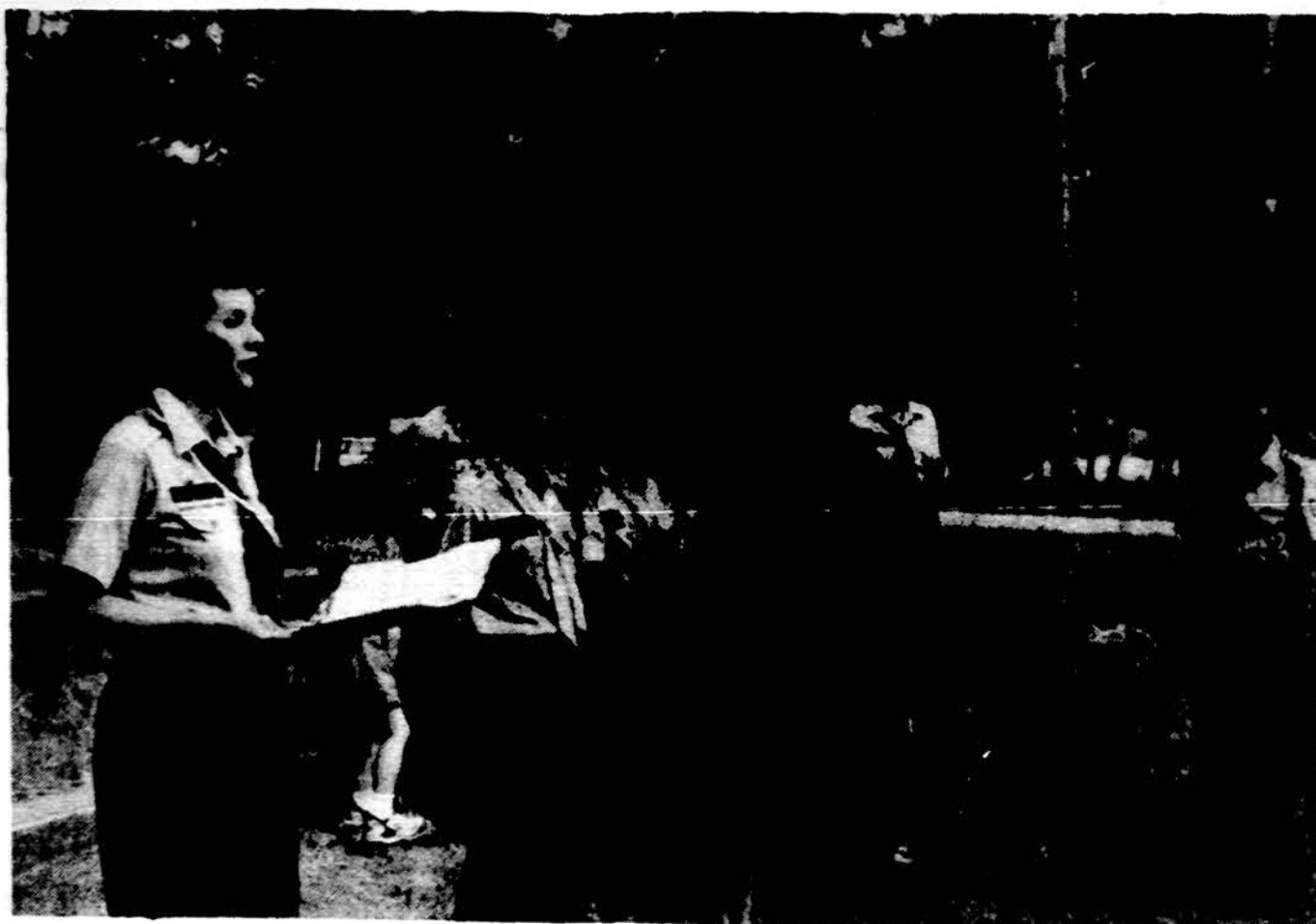
t.n. Daiva Parakininkaitė – ASD Centro v-bos pirm. pavaduotoja, 303 South Cliff, Willow Springs, IL 60480. Tel. 708-839-5682.

LIETUVOS JŪRŲ SKAUTŲ 70-METIS

Jis paminėtas Klaipėdoje gegužės 14-ąją. Kaip rašė „Lietuvos ryte“ Aušra Pilaitienė, šventė prasidėjo kariu jūrų laivo šūviu ir vėliavų pakėlimu Senajame pilies uoste stovinčiame „Pilėno“ burlaivyje. Į šventę iš Kauno atvykęs Erikas Purvinas, vienintelis Lietuvos jūrų skautų istorijos pradžios gyvas liudininkas, prisiminė, kad 1924 metais uostamiestyje į jūrų skautų draugovę susibūrė dvylika jaunuolių. Jiems vadovavo iš Kauno atvykęs Martynas Brakas. Tais pačiais metais Lietuvos pasieniečiai areštavo Vokietijos kontrabandininkų burlaivį. Skautai ieškojo įvairių būdų, kaip nusipirkti šį laivą, tačiau neturėjo tiek lėšų. Tąkart jiems padėjo Moterų draugijų tautiniai laivynai remti – surinkti 10 tūkstančių litų, iš varžytynių ji nupirko vokiečių burlaivį ir padovanojo jūrų skautams. Kadangi pagrindinis skautų šūkis yra „Budėk!“, Vydūnas pasiūlė jiems vadintis budžiais. Tuo vardu buvo pakrikštytas ir pirmasis jūrų skautų burlaivis.

Šiandieninius budžius pasveikino Lietuvos karinių jūrų pajėgų flotilės vadovas komandoras Raimundas Baltuška. Jis pažymėjo, kad jūrų skautai buvo pirmieji mūsų šalies karo jūrininkai. Dabartinės Lietuvos karo laivai jau keletą kartų plaukė senaisiais „Budžio“ maršrutais. Šįkart mokomuoju kariniu laivu išplaukė į Baltijos jūrą, jaunieji skautai pagerbė „Budžio“ žūties 1933 m. vietą.

Senųjų budžių tradicijas Klaipėdoje tęsia prieš šešetą metų įkurtas „Budžio“ klubas, kuriam vadovauja Kostas Frankas. Klubas nariai restauruoja senuosius ir stato naujus laivus,

„Neringos“ skautų tūto Clevelande veiklos metų užbaigimo sueigoje įsakymus skaito ps V. Klimienė.

Notr. VI Bacevičiaus

RAPOLĄ STANKŪNĄ IŠLYDĖJUS

Jau baigia pasitraukti iš šio pasaulio mūsų amžiaus pradžioje gimusieji, kuriems teko nepaprastai sunki našta – pergyventi šio neramaus šimtmečio audras, patirti daugybę nuostabių gyvenimo kelių. Sunkų gyvenimo kelią nuejo Rapolas Stankūnas per savo netrupą gyvenimą. Dar besimokydamas savo gimtojo Žemaitkiemio ir Ukmergės mokyklose jis stebėjo Nepriklausomybės kovas. Jam pavyko išvengti žymesnių sukrėtimų, o štai jo klasės draugas Stasys Yla drauge su prof. B. Sruoga buvo koncentracijos stovykloje ir mirė tolimame užjūryje. Rapolas dar vaikystėje susižavėjo skautybe, Ukmergėje išėjo gera skautybės mokykla.

1928 m. atvykęs į Vytauto Didžiojo universitetą, Rapolas iš karto patenka į vyr. skautų štabą ir, neblogai mokėdamas anglų bei vokiečių kalbas, dirba skautų užsienio skyriuje 1928-1929 m., istegia ir vadovauja A. Panemunės Mindaugo skautų draugovei, yra Kauno tūto štabo narys. 1930 m. pakeliamas skautininku. Aktyviai reiškėsi skautiškoje spaudoje.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

Tekdavo uždarbiauti, kad galėtų pragyventi ir studijuoti – tai daugelio mūsų kaimo vaikų dalis. Bet Rapolas buvo darbštus studentas, jis uoliai klausėsi profesorius S. Šalčiaus, P. Dovydaičio, V. Krėvės, Mickevičiaus, J. Tumono, V. Vaizganto, M. Biržiškos, L. Karsavio, V. Mykoliaičio, Putino, B. Sruogos ir kitų mokslininkų paskaitų Humanitarinių mokslų fakultete. Pamilsta knyga ir kaip mokytojas skiepia savo gausiems mokiniams kultūros bei meno pomėgius, išaugina gausų būrį žinių mokslo bei visuomenės veikėjų.

mas (sveikatos dokumentai) pilnai užpildytas.

Ivairiais kitais stovyklų liečiančiais klausimais prašoma kreiptis į Seserijos arba Brolijos atstovus.

s. Aldona Pintsch
LSS Atlanto raj. atstovė

PATIKSLINIMAS

„Skautybės keliu“ š.m. gegužės 8 d. sąrašas apie naują LSS vadovybę reikalingas patikslinimo: „Mūsų skautybės“ knygos pavadinimas yra „LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA“. Jos išleidimu (spausdinimu) rūpinasi Lietuviškos Skautybės fondo pirmininkas vs Petras Molis, iliustracijomis – vs Julius Spakevičius ir finansais vs Kostas Nenortas.

Aš jau nebesu LSF valdyboje ir mano pavardės tame sąraše neturi būti.

vs fil Jurgis Gimbutas

Garbės svečiai Los Angeles skautų, žiū. Kaziuko mugėje. Iš k. – LS Brolijos Vyriausias skautininkas vs. fil. Albinas Sekas, Ramiojo vandenyno rajono vad. s. fil. Zita Černeckaitė-Rahbar, rajono dvasios vadovas kun. Aloyzas Volekis ir Akademinio Skautų sąjūdžio vadijos pirmininkas s. fil. Gediminas Leškys.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunumami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV.....	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu.....	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu.....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida.....	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

jaunatviško aktyvumo bei geros atminties, noriai pasakodavo apie savo skautišką veiklą, stovyklas Škotijoje 1939 m., apie Gillwello aukštųjų skautybės kursų, susitikimus su žymiaisiais veikėjais. Atgimus Nepriklausomai Lietuvai, prisidėjo prie skautiškos veiklos ir dar paskutinį šeštadienį prieš

mirtį dalyvavo Ukmergės skautų įžodyje.
Tebūnie lengva jam Tėviškės žeme!

Iš „Europos lietuvis“

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm. antr. penkt. 9 v.r.-3 v.p.p.
ketv. 10 v.r.-7 v.v., trečd. 10 v.r.-2 v.v.
Sustatymo nereikia trečd. ir šešt. d.
Sumokama po vizito

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už preinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Sustatymai (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKYŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-9101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-6888 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-9101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-595-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2906

Valandos pagal susitarimą

Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123

Pirm. 2 v.p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 598-3166

Namų (708) 361-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; Šeštadieniais pagal susitarimą

PENKERI ATKURTOJO VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO METAI

PROF. BRONIUS VAŠKELIS

Šis straipsnis ištisai perspausdinamas iš Vytauto Didžiojo un-to laikraščio „Universitas Vytauti Magni“, 1994 m. gegužės 24 d., nr. 2.

Po intensyvaus Vytauto Didžiojo universiteto atkuriamojo penkerių metų darbo pažvelkime į jo nueitą kelią.

Pirmoji lietuviška aukštoji mokykla – Lietuvos universitetas (1930 metais pavadintas Vytauto Didžiojo vardu) buvo įkurtas 1922 m. vasario 16 d. Okupacinės valdžios, nepakęsdamos jo lietuviškos-vakarietiškos dvasios, jį uždarinėjo 1943 ir 1950 metais. 1989 metais balandžio 28 d. VDU vėl kėlėsi, kaip ir visa Lietuva, naujam ir laisvam gyvenimui. Jo eminėcija kardinolas Vincentas Sladkevičius vertina VDU „ne tik kaip tautos atgimimo simbolį, bet ir kaip istorinio teisingumo atstatymą“.

Universiteto atkuriamasis darbas vyko entuziastingai, gal net gaivališkai. Per devynis mėnesius, t.y. nuo prof. Alfredo Smailio straipsnio „Kauno tiesoje“ 1988 m. liepos 29 d. „Atkurkime Vytauto Didžiojo universitetą“ iki Lietuvos ir išeivijos mokslininkų konferencijos „Tautinė aukštojo mokyklos koncepcija ir Kauno universitetas“, įvykusios 1989 m. balandžio 26-29 d., buvo suformuota aiški universiteto samprata, įteisinta Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo aktu. Atsimintina, kad tuo metu atkuriamasis VDU, kaip nepriklausomas lietuviškas-vakarietiškas, besivadovaujantis akademine laisvės ir autonomijos principais, nepriklausantis nuo ideologijos ir politinių institucijų, tuo metu buvo vienintelis visoje Sovietų Sąjungoje.

Penkeri metai – trumpas laiko tarpas universitetų gyvenime. Tačiau mūsų universitete per tą laikotarpį atlikti milžiniški, šiandien sunkiai įsivaizduojamos apimties darbai. Patį jo atkūrimo pradžioje, vadovaujant Atkuriamosios tarybos pirmininkui akademikui Jurgiui Vilemui, per trumpus keturis mėnesius buvo surastos patalpos administracijai ir auditorijoms, priimti ir pirmieji studentai, suformuotas pedagoginis-mokslinis ir administracinis personalas. Nuo antrųjų mokslo metų rektorius profesorius Algirdas Avižienis užsispyrusiai, ryžtingai ir planingai vadovavo atkurtojo universiteto studijų ir mokslo plėtojimo darbui. 1990

m. gruodžio 21 d. buvo priimtas VDU Statutas, kuris nustatė pagrindinius VDU bruožus ir ateities gaires. Jis įteisino ne tik universiteto autonomiją ir akademinę laisvės principus, bet ir naują studijų sistemą: dviejų pakopų – pagrindines ir aukštąsias – studijas, mokslo ir studijų vienvėnę, studijų humanitarinį ir fundamentinį profilį, atsižvelgiant į specializaciją.

Norint geriau suvokti VDU atkūrimo rezultatus, reikėtų palyginti pačią pradžią su šiandienine universiteto padėtimi. VDU administracinis darbas buvo pradėtas paskolintuose dviejuose kambariuose Laisvės alėjoje 53. Paskaitos vyko nuomajose, akademiniame darbu nepritaikytose patalpose. Dabar VDU turi keturis auditorinius-laboratorinius pastatus, kurie irgi vargiai patenkina mūsų dabartinius poreikius. Universitetui priklauso 350 vietų studentų bendrabutis ir Botanikos sodas.

Pirmąjį atkurtojo universiteto semestrą pradėjo 180 studentų. O šiandien pagrindinėse studijose mokosi 1650 būsimų bachelorių, 236 yra magistrantai ir 112 doktorantai. Pernai birželio mėnesį pirmiesiems 166 absolventams įteikti bakalauro atestatai. Per šiuos metus apginta 17 daktaro disertacijų ir 7 mokslininkams suteikti habilituoto daktaro mokslo laipsniai. 1989 m. universitetas turėjo tris fakultetus: Ekonomikos, Humanitarinių mokslų ir Tikslųjų mokslų. Šiandien yra aštuoni fakultetai: Biologijos, Biznio ir vadybos, Fizikos ir matematikos, humanitarinių mokslų, Informatikos, Menų, Socialinių mokslų ir Teologijos-filosofijos. Stengiantis parengti Lietuvai šiuo metu labiausiai reikalingų specialistų Biologijos bei Fizikos ir matematikos fakultetai bus reorganizuojami į Aplinkotyros fakultetą.

Išaugo ir pedagoginis mokslo personalas. Šiame semestre VDU dirba 261 dėstytojas, iš jų 62 profesoriai ir 84 docentai. Dėsto ir 28 vizituojantys dėstytojai, atvykę iš Kanados, JAV ir Vakarų Europos, iš kurių 13 yra išeivijos lietuviai. Didelę dėstytojų dalį sudaro iškiliai Lietuvos mokslininkai, dirbantys mokslo institutuose. Jie ne tik dėsto studentams, bet ir vadovauja katedroms, kaip pavyzdžiui, Antanas Jasaitis, Vy-

Laidojant prof. Mariją Gimbutienę Petrašiūnų kapinėse gegužės 10 d., atsiveikimo žodį taria prof. Bronius Vaškėlis.

tautas Kubilius, Zigmantas Morkūnas, Vytautas Statulevičius, Antanas Tyla, Aleksandras Vanagas, Norbertas Vėlius. Studentai ne tik perima šių mokslininkų teikiamas žinias, bet ir naudojasi jų atstovaujamų institutų laboratorijomis ir bibliotekomis. 1993 m. gruodžio 17 d. VDU ir septyni valstybiniai mokslo institutai pasirašė Mokslo ir studijų asociacijos steigiamąjį aktą. Asociacijai priklauso Lietuvos istorijos, Lietuvių kalbos, Lietuvių literatūros ir tautosakos, Filosofijos, sociologijos ir teisės, Matematikos ir informatikos, Biochemijos ir Pusiairdininkų fizikos institutai. Pagrindinis asociacijos tikslas – glaudžiai susieti mokslą ir studijas, tobulinti specialistų rengimą. Tai pirmasis tikras mokslo ir studijų integracijos pavyzdys Lietuvoje.

VDU taip pat tęsia šio universiteto akademines tradicijas, kurios buvo plėtojamos per du nepriklausomybės dešimtmečius. Tada didelė dalis profesorų studijavo Vakarų universitetuose, susipažino su jų studijų programomis ir tradicijomis, o sugrįžę dirbo VDU. Jie ne tik perduodavo savo žinias ir užsienietį patirtį, bet aktyviai prisidėjo prie savito, perdem lietuviško-vakarietiško universiteto plėtotės. VDU paruošė naują inteligentijos kartą. Šio universiteto auklėtiniai buvo svarbiausi Lietuvos valstybės darbuotojai, o okupaciniais metais – tautos samoningumo ir pasipriešinimo sąjūdžio vadovai. Dabartinis universitetas Lietuvos profesorius, studijavusių bei stažavusių užsienyje, ir vizituojančių profesorius pastangomis rengia naujus bankininkus, biznio specialistus, humanitarus, sociologus, politologus, teologus, socialinės rūpybos

specialistus ir t.t. Stengiamasi, kad studentai perimtų iš dabartinio Vakarų mokslo ir studijų pasaulio viską, kas tinka dabatinei Lietuvai ir mūsų kultūriniam bei ekonominiam gyvenimui. VDU siekia ugdyti laisvą ir kūrybingą asmenybę, t.y. tokią kuri suvoks savo buvimą tautoje ir pasaulyje prasmę bei atsakomybę ir kuri aktyviai dalyvaus kuriant dinamišką demokratišką Lietuvą.

„PATI NEVALGO IR KITIEMS NEDUODA“

Pastaruoju metu šalia didesnių Lietuvos kelių, taip pat ir pačiuose miestuose atsirado autocisternų, prekiaujančių degalais. Tačiau balandžio 15 d. vyriausybė nutarimu Nr. 283 „Dėl prekybos naftos produktais iš autocisternų“ nutarė: „nutraukti naujų prekybos naftos produktų vietos atstatų, suteikiančių teisę prekiauti iš autocisternų, išdavimą ir nepa-

Šią nuotrauką iš Vytauto Didžiojo un-to penkerių metų atsteigimo sukakties minėjimo esame jau spausdinę, bet buvo netiksliai pažymėtos pavardės. Turi būti (iš kairės): profesoriai – Vytautas Statulevičius, Jurgis Vilemas, Bronius Vaškėlis ir Algirdas Avižienis.

testi anksčiau išduotų atstatų galiojimo terminų“. Atestatai buvo išduodami naftos produktų prekiaujantiems verslininkams pusmečiui arba metams.

Kaip paaiškino vyriausybės atstovas spaudai, šio nutarimo pagrindinė priežastis – sunku kontroliuoti degalų prekybą iš autocisternų, surinkti mokesčius valstybei. Spaudos atstovo teigimu, „daugelis tokių verslininkų iš viso nemoka mokesčių“. Kitos priežastys, nulemusios draudimą prekiauti naftos produktais iš autocisternų, – netinkamai įrengtos stovėjimo aikštelės, teršama aplinka ir oras, nesilaikoma priešgaisrinės apsaugos taisyklių.

Vienas verslininkas, besiverčiantis naftos produktų prekyba iš autocisternų, paprašytas pakomentuoti šį vyriausybės nutarimą, atskė: „Tai įrodo valstybės bejėgiškumą renkant mokesčius. Tad vyriausybė, nesugebėdama kelti nubausti, pasirenka lengviausią kelią – visus baudžia“.

Verta paminėti ir padėkoti

Užsienio, o ypač Amerikos, lietuviai visais laikais pasižymėjo ne tik organizuota, bet ir asmeniškai pagalba savo tautiečiams (artimiesiems, giminėms, net visai svetimiems) Lietuvoje. Galima sakyti, paprasčiausia ir visiems prieinamiausia paramos forma visuomet buvo – ir tebėra – siuntinių siuntimas. Nesustabdė to siuntinių srauto net geležinė uždanga. Dantis sukanė, keikdami okupantą už pasakiškus muitus ir, kitus suvaržymus, mūsų tautiečiai vis dėlto juos siuntė, nes tai daugeliu atvejų buvo svarbus ryšys su pasilikusiais tėvyneje.

Beveik nuo pat didžiosios lietuvių emigrantų bangos ir Ameriką (po II pasaulinio karo pradžios gausnesnė mūsų tautiečių pridygo specialiu agentūrų, siūliusių savo tarpininkavimą ir paslaugas, siunčiant siuntinius. Net anuomet, kai buvo mėgstama prisegti „komunisto“ epitetą visiems, turėjusiems artimesnį ryšį su Lietuva, į siuntinių siuntimą buvo žiūrima atlaidžiai – juk tai pagalba ne okupantui, o saviškiams (žinoma, dideli mokesčiai ir maitai biro į okupanto išdą, bet tai buvo kaina, verta užmokėti, kad galėtume padėti vargstantiems artimiesiems).

Tų siuntinių agentūrų saviškai ir pavadinimai nuolat keitėsi: vieni patikimumas ir sąžiningumas buvo patvirtinamas iš lūpų ir lūpas, kiti – patariama dėl įvairių priežasčių vengti. Lietuviai atkūrę nepriklausomybę ir siuntinių siuntimo kliūtims beveik išnykus (arba bent palengvėjus), bendrovės, kurios vertėsi persiuntimu, rado neblogą dirva savo verslui.

Šiandien vien tik „Drauge“ matome skelbiantis siuntimo bendroves, kurių pasiekimas taip pat daugiausia priklauso nuo patenkintų ar nepatenkintų klientų. Viena, apie kurią nuolat girdime gerus atsiliepimus, yra Transpak, vadovaujama Romo Pukščio ir jo sūnaus Andriaus. Kuojį skiriasi iš kitų, teikiančių tokius pat patarnavimus?

Pirmiausia tuo, kad į „Draugą“ dažnai ateina padėkos laiš-

persiūtus siuntinius. Kadangi asmeniškų padėkų paprastai nespausdiname, jas perduodame, kam skirtos ir tiek. Tačiau kai kurie patarnavimai verti paminėjimo, nes Transpak persiunčia dideles siuntas savo lešomis, juo labiau, kad siuntėjai jokių būdu neįstengtų už persiuntimą susimokėti. R. Pukščys tai daro tyliai, be reklamų, nors persiūtųjų siuntinių savininkai negali jam gerų žodžių. Paminėsime tik kelis atvejus.

Neseniai Čikagoje lankėsi Lietuvos Šaulių sąjungos vadovas su pavaduotoju. Viešnagės metu suaukota daug vertingų knygų, spaudos ir paramos Lietuvos šauliams. Viską persiuntė Transpak – nemokamai.

Lietuvos ambasada Vašingtone džiaugiasi, kad didžiulės siuntos archyvinę dokumentų, periodikos, knygų iš ambasados persiūsta į Lietuvą Romo Pukščio malone – nemokamai. Ambasadorius dr. Eidintas tvirtina, jog Lietuvos vyriausybė šiuo metu nebūtų pajėgusi apmokėti persiuntimo išlaidų, todėl Transpak paslauga labai vertinama.

Čikagoje besilankant Telšių vyskupijos kunigui, kai kurios net amerikiečių parapijos padovanojo daug liturginių rūbų, bažnytinį reikmenų, knygų, ypač religinės literatūros. Viskas iškeliavo į Lietuvą su R. Pukščio pagalba – nemokamai. Kai atsirado proga Čikagoje apsilankyti Lietuvos metropolitu Vilniaus arkivysk. Audriui Bačkui, „Drauge“ jam pasiūlyta pasirinkti religinių knygų. Svečias pasiūlymą pasinaudojo, o keturios didžiulės dėžės į Lietuvą persiūtus Transpak talpintuvas – nemokamai.

Kai kas sakys, kad šie eiskiniai yra tik reklama Transpak bendrovei, o kitos agentūros taip pat vertos dėmesio. Sutinkame, bet čia kalba eina ne apie eilinį patarnavimą klientams. Be to, R. Pukščys pagalbos ranką ir anksčiau yra ištęsęs Draugo fondui, paaukodamas 10 po 100 dol. vertės dovanų, kad paskatintų žmones gausiau stoti į fondą narius. Tad ir „Draugas“ mielai jungiasi į padėkų litaniją Transpak bendrovei.

KAI VIEŠKELIAI DULKĖJO

JUOZAS ŽYGAS

5

Lietuviams atsisakius, jie patys mobilizaciją skelbė, kuri, žinoma, visai nepavyko. Registracinius punktus, jie papuošdavo vėliavomis ir atvykstantiems duodavo cigarečių, o jeigu kas užsirašydavo – tai ir pavaišindavo. Negaliu patvirtinti, bet teko girdėti, kad į vieną tokių punktą pora šluobių teatėjo. Vokiečiai, nagus nudegę, nūrio. Tad, negalėdami Vietinės rinktinės savo reikalams panaudoti, nutarė ją likviduoti.

Rinktinę likviduoja – prasideda „valymai“

Rinktinės vadovybė buvo pakviesta į pasitarimus su, į Kauną atvykusiu, SS generolu Jeckeln. Jiems nuvykus, tuojau jie buvo areštuoti. Tuo pačiu metu buvo areštuotas ir visas rinktinės štabas. Dar prieš likvidaciją vokiečių kėslai jau buvo jautiami ir patydomis buvo pradėta rinktinę informuoti. Tad, vokiečiams rinktinės dalinius apsupus, į jų rankas tepateko tik trečdalis vyrų. Įsūtę vokiečiai vykdė egzekucijas, tad, rinktinę likviduojant, buvo sušaudyta beveik 90 karių. O kiti pabėgo po visą kraštą, jie buvo vadinami „plechavičiais“. Tuo būdu „zuikių“ eilės vėl gerokai padidėjo. Vokiečiai, žinodami, kad tūkstankiai jaunimo jiems pro prištus prašydą, pradėjo intensyviausius gaudymus.

Kuomet buvo formuojami Vietinės rinktinės daliniai, buvo galima tik tiek atsikvėpti. Vokiečiai, manydami, kad tie daliniai šiaip ar taip įsijungė į „Naujosios Europos“ statybą, buvo savo budrumą kiek atleidę.

Rinktinę likvidavus ir didžiuliam suskubus išsivaikščioti, vokiečiai nagus graužė ir spąstus spėdė. Negalėdami lietuviais pasitikėti, jau kuris laikas pradėjo remtis daugiau latviais ir ukrainiečiais. Kuomet jie atsiradavo, tai reikėjo gatvėse nesirodyti ir namuose nenakvoti. Ir man prisėjo visai kombinuoti, bet pažinti dėka buvo galima ir pro visus pavojus saugiai praeiti.

Teko ligoninėje ir net Saugumo departamento patalpose nakvynės ieškoti. Jeigu latviai ir ukrainiečiai vienodu sąžiningumu vokiečiams pasižymėdavo, tai žmonės vis tik ukrainiečiai dar daugiau bijodavo, kadangi jie, kratos darydami, apsigovdavo! Ypač ūkininkai jų labai bijodavo, nes jie pyliavų neišpildžiusius terorizavo ir apiplėšdavo. Kuomet jokio saugumo namuose nebuvo, tai lietuviai neturėjo jokio noro už Lietuvos ribų tarnauti. Tačiau yra sakoma, kad „Nėra to blogio, kas gerą neišeitų“. Taip ir zuikių gyvenime nebuvo vien tik blogis ar amžinai viešpatuojanti baimė. Nors jokių viešų pasilinksminimų nebūdavo, tačiau jaunimas į krūvą susimesdavo, net ir akordeonas atsiradavo.

Turėjau keletą draugų saugumiečių, tad jie mane į tokius „klumpių sunesimus“ nušviesdavo. Tokiuose suėjimuose, daugiausiai saugumiečiai ir vienas kitas iš saviasugos dalinių tedalyvaudavo, nes jie visokių kortelių ir iš kažkur užtenkamai pinigų turėdavo. Kai kada tokie suėjimai ir nebloga balukų pavirsdavo. Nors buvo girdimi ukrainiečių atliekami užpuolimai, tačiau mūsų vyrukai nieko nebijojo ir išgėrė dažnai pistoletus demonstruodavo. Man kai kurių elgesys atrodė kaip piemenų, bet negi jiems sakysi!

Tokiuose suėjimuose merginų niekuomet netrūkdavo, nes tuomet buvo vyrų „deficitas“. Nepaisant beveik visuotinio pasipriešinimo ir mobilizacijų vengimo, vis

tiek daug tūkstančių jaunų vyrų buvo Rytuose. Merginoms tekdavo ir panuobodžianti, todėl jos pasitaikiusių progų nepraileisdavo. Jau buvau minėjęs, kad, užėjus gaudymams, tekdavo nakvynės ir ligoninėse ieškoti. Tais laikais reikalai buvo taip susidėję ir tai buvo labai normalu. Pogrindžio spauda skelbė, kad reikia gelbėti jaunimą ir jam padėti. Tad nakvynė atsakyti būtų buvę net nepatogu. Jeigu nebūtų buvę vienybės, tai, žinoma, „zuikiams“ būtų tekę krūmuose slapstyti!

Kaunui pavirtus ligoninių miestu, daug lietuvių merginų ir buvusių studentų buvo įjungtos slaugių darbams. Dirbdamos vokiečiams, buvo geriau aprūpintos maistu ir kitais produktais. Tokiuose jaunimo pobūviuose teko susipažinti su keliomis gailėstingomis serimis ir slaugėmis. Kuomet padai pradėdavo svilti ir namuose darėsi neramu, tekdavo slaugių bendrabutyje nakvynės prašyti. Vakaraus nebuvo saugu, ypač merginoms vaikščioti, uždaruose kambariuose sėdėti nusiobodavo, tad dažnai tokį svečią mieliai priimdavo.

Lietuvių visuomenei vieningai laikantis, gyvenimas ir tu, kurie pusiau legaliai gyveno, buvo pusėtinai pakankamas. Bent Kaune beveik neteko girdėti, kad būtų kas nors nuo lietuvių nukentėjęs. Buvo bijoma tik latvių ir ukrainiečių. Į vokiečių kareivius beveik niekas dėmesio nekreipdavo. Kaune daugiausia maišė tie, kurie buvo atvežti „aplopymui“. Šie buvo jau dantis sukanė, tad per daug nešokinėjo. Daugelis jų jau net pergale nebetikėjo. Taip pat visi buvo jau kiek vyresni. Kur dingio tie jauni vyrai, kurie į rytus nušvilpė, rankoves atsiraižė?

Kadangi veikė karo stovis, tad po vienuoliktos valandos nebuvo galima vaikščioti. Niekas griežtai tų valandų nesilaikė, žinoma, naktinio gyvenimo nebuvo, miestas apmedytas, tad mažai kas tevaikščiojo. O jeigu pasitaikydavo nušalėnėmis gatvėmis eiti, tai eidavau vidu-

riu gatvės, kad kas iš tarpavartės peilio ar pistoleto į nugarą neįremtų.

Vokiečiai du žodžius temokėjo

1. Jeigu pasitaikydavo kareivį susitikti, tai bėgti nuo jo nereikėjo. Atrodė, kad jie du žodžius temokėjo, tai „Frau, frau“ ir „šnaps“. Kadangi žmonės „valstybinės“ beveik negaudavo, tad samagono pramonė klestėjo. Vokiečiai į samagoną skersai nežiūrėjo ir ji mieliai gėrė. Ne tik gėrė, bet ir gyrė, kadangi vadinama „krūminė“, buvo daug stipresnė už „valstybinę“. Į tuos karius pasižiūrėjus, buvo sunku vokiečių pergale tikėti. Oficialūs kalbėtojai ir partijos pareigūnai, visos savo kalbas užbaigdavo šūkiais: „Sieg heil! Sieg heil!“, žinoma, prieš tai pakalbėję apie tūkstantmetį Reichą ir Naująją Europą. O iš fronto grįžę kariai, visa tai suvedavo į paprastus ir visiems suprantamus du žodžius: „Frau“ ir „šnaps“.

Paukščiai į lizdus sugrįžo

Nemunas, kuris ilgais žiemos mėnesiais buvo ledų sukaustytas, pagaliau iš jų varžto išsivadavo ir galingsa srove išsiliejo. Jis būdavo tikrai gaivali, ras, kai ledus nešdavo. Kauniečiai mėgdavo, prie Vyt-uto tilto susirinkę, pažiopsoti ir tuo gamtos didingu proveržiu pasigrožėti. Be to, tai buvo ateinančio pavasario pirmutinis ženklas. Žinoma, saugiai stovintys, kuomet patams nerekėjo su ledais grumtis, tai buvo savotiškas nemokamas spektaklis. Bet šį pavasarį į tą spektaklį mažai kas težiūrėjo, kadangi visi buvome tos gaivalingos srovės pagauti ir kažkur į nežinią nešami, beveik be jokios galimybės į saugesnį krantą iškoti.

(Bus daugiau)

54 GREAT DOCTORS:

INTERNAL MEDICINE

Ashraf Ahmed, M.D.
2842 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-9000
(708) 484-5554

Robert J. Andina, M.D.
6250 South Archer
Chicago, IL 60638
(312) 581-8400

Waldo J. Arteaga, M.D.
1841 West 47th Street
Chicago, IL 60609
(312) 927-5524
(708) 484-5554

Mohamad Atassi, M.D.
5160 S. Pulaski Road
Suite 101
Chicago, IL 60632
(312) 585-1555

Vijay Bajaj, M.D.
2434 West 71st Street
Chicago, IL 60629
(312) 434-5849

10401 South Roberts Road
Palos Hills, IL 60456
(708) 598-4430

Mohamed S. Dahodwala, M.D.
3830 W. 95th Street
Evergreen Park, IL 60642
(708) 425-1812

811 W. Wellington
Chicago, IL 60657
(312) 477-1922

Parakrama DeSilva, M.D.
4248 West 63rd Street
Chicago, IL 60629-5037
(312) 585-4900

Evelyn Diaz, M.D.
SouthWest Medical Center
5334 West 65th Street
Chicago, IL 60638
(312) 471-8800

Juan F. Diaz, M.D.
3830 W. 95th Street
Evergreen Park, IL 60642
(708) 425-1812

811 W. Wellington
Chicago, IL 60657
(312) 477-1922

Nicholas Difilippo, M.D.
9500 South 50th Court
Oak Lawn, IL 60453
(708) 424-6450

George W. Ferenzi, M.D.
9050 West 81st Street
Justice, IL 60458
(708) 496-0206

Chia M. Huang, M.D.
4255 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 735-4885

Richard Izewski, M.D.
Midway Medical Center
5257 South Cicero Avenue
Chicago, IL 60632
(312) 471-7040

Mercedita C. Jacob-Tan, M.D.
Nexus Medical S.C.
1852 West 35th Street
Chicago, IL 60609
(312) 523-1127

Algirdas Kavaliunas, M.D.
5540 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
(312) 585-2802

Raj Kumar Khurana, M.D.
4455 South Kedzie Avenue
Chicago, IL 60632
(312) 523-0400

John A. Kowalski, M.D.
4033 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 284-6300

Roman O. Kozyckij, M.D.
6222 South Pulaski Road
Chicago, IL 60629
(312) 581-5276

Surender Lal, M.D.
7722 S. Kedzie
Chicago, IL 60652
(312) 434-2123

25 West Chicago Avenue
Chicago, IL 60610
(312) 829-4224

Woo Y. Lee, M.D.
4255 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 581-6622

Martin S. Lindberger, M.D.
Southwest Physicians
4033 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 284-6300

Dennis E. Malecki, M.D.
8700 West 95th
Hickory Hills, IL 60457
(708) 430-2400

A. K. Mathew, M.D.
4455 South Kedzie
Chicago, IL 60632
(312) 523-0400

3527 West Roosevelt
Chicago, IL 60624
(312) 762-0440
(708) 749-5516

Vidas Nemickas, M.D.
7722 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60652
(312) 471-3300

Prisco I. Olaya, M.D.
3848 West 63rd Street
Chicago, IL 60629
(312) 581-8080

Jayantibhai Patel, M.D.
6441 S. Pulaski Road,
Suite 211
Chicago, IL 60629
(312) 581-7441

6738 West Cermak Road
Berwyn, IL 60402
(708) 749-2331

Pitu G. Punjabi, M.D.
6158 South Archer Avenue
Chicago, IL 60638
(312) 767-0100

326 E. Burlington Road
Riverside, IL 60546
(708) 447-6568

Holy Cross Hospital
2701 W. 68th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-7427

Francisco J. Randin, M.D.
7101 West Archer Avenue
Chicago, IL 60638
(312) 586-6555
(312) 471-0202

Raymond Reich, M.D.
6745 West 63rd Street
Chicago, IL 60638
(312) 586-2032

Gregorio Rosenstein, M.D.
6158 South Archer Avenue
Chicago, IL 60638
(312) 767-0100

326 E. Burlington Road
Riverside, IL 60546
(708) 447-6568

Holy Cross Hospital
2701 W. 68th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-7427

Prem Rupani, M.D.
6326 South Ashland
Chicago, IL 60636
(312) 778-8600

3232 West 55th Street
Chicago, IL 60632
(312) 471-3600
(708) 795-2867

Jehangir Sethna, M.D.
One Capital Court Bldg.
9401 S. Pulaski Road
Suite 101-102
Evergreen Park, IL 60642
(708) 636-8088
(312) 471-0202

Simeon A. Sevandal, M.D.
3232 West 55th Street
Chicago, IL 60632
(312) 471-3600
(312) 802-2262

B. G. Shreenivas, M.D.
3107 West 71st Street
Chicago, IL 60629
(312) 776-6446

Sheldon J. Slodki, M.D.
3830 W. 95th Street
Evergreen Park, IL 60642
(708) 425-1812

811 W. Wellington
Chicago, IL 60657
(312) 477-1922

Nancy Streitmatter, M.D.
Holy Cross Hospital
2701 W. 68th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-7070

Sivaramaprasad Tummala, M.D.
6132 South Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
(312) 436-7700

Venkata S. Vedam, M.D.
2751 W. 51st Street
Chicago, IL 60629
(312) 434-5759

Raghu Vollala, M.D.
6158 Archer Avenue
Chicago, IL 60638
(312) 767-2461

PEDIATRICS

Naila Aziz, M.D.
Holy Cross Hospital
2701 W. 68th Street
Chicago, IL 60629
(312) 471-7425

Bernadette Espiritu, M.D.
Pediatric Center of Chicago, Ltd.
2408-10 W. Cermak Road
Chicago, IL 60608
(312) 579-0133

Mary Rosales, M.D.
Pediatric Center of Chicago, Ltd.
2408-10 W. Cermak Road
Chicago, IL 60608
(312) 579-0133

FAMILY PRACTICE

Khalid F. Ahmed, M.D.
6457 South Pulaski
Chicago, IL 60629
(312) 581-7300

Evelyn G. Basco, M.D.
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
(312) 737-8818

3900 West Madison
Chicago, IL 60624
(312) 533-3441

Jacob Bernstein, M.D.
6158 South Pulaski
Chicago, IL 60629
(312) 735-8100
(708) 677-6484

Anthony Bozzano, M.D.
6449 South Pulaski
Chicago, IL 60629
(312) 735-3456

John Caserta, M.D.
9830 S. Ridgeland
Chicago Ridge, IL 60415
(708) 346-0367

Rogelio N. Liboon, M.D.
1937 West 35th Street
Chicago, IL 60609
(312) 523-8014

4401 South Fairfield
Chicago, IL 60632
(312) 523-8014

Ramiro Mercado, M.D.
4150 W. 55th
Chicago, IL 60632
(312) 884-3400

Leon Y. Que, M.D.
6959 South Pulaski
Chicago, IL 60629
(312) 476-3114
(312) 776-7474

Erlinda B. Siwa, M.D.
4254-58 West 55th Street
Chicago, IL 60632
(312) 767-0606
(312) 767-4232
(312) 767-3268

Bernard L. Shusinski, D.O.
6508 West Archer Avenue
Chicago, IL 60638
(312) 586-5454
(312) 797-1694

Frederick T. Tan, M.D.
1852 West 35th Street
Chicago, IL 60609
(312) 523-1127

Elmer L. Washington, M.D.
Beverly Family Medical Center
10311 South Western
Chicago, IL 60652
(312) 918-7549

6 GREAT PLANS:

Health Direct, Inc. ■ Share Health Plan of Illinois ■ Chicago HMO Ltd.
Humana Health Care Plans ■ Capp Care ■ Rush Prudential Health Plans

Pasirinkite sau šeimos gydytoją iš Šv. Kryžiaus ligoninės Gydytojų sąjungos.

Pasinaudokite apylinkės gydytojų rūpestingu patarnavimu. Šie Šv. Kryžiaus ligoninės gydytojai priklauso virš minėtoms sveikatos priežiūros grupėms. Jei jau priklausote vienai iš šių grupių, arba turite kitą sveikatos draudimą, bet jums reikia šeimos gydytojo, pažvelkit į mūsų

rekomenduojamų gyd. sąrašą. Nustebsite pamatę, kad jūsų apylinkėje, arti namų, yra aukštos kvalifikacijos gydytojų, kurie jums patarnaus per jūsų apdraudą. Taip pat pravartu žinoti, kad Šv. Kryžiaus ligoninė yra viena iš 5% geriausiai pacientus aptarnaujančių ligoninių. Paskambinkite gydytojui, kurio kabinetas artiausiai jūsų namų. Arba, jei norite patarimo ir pilno sąrašo, skambinkite:

(312) 471-8611

Holy Cross Physician Association

2701 W. 68th St. • Chicago, IL 60629

Holy Cross Hospital is Sponsored by the Sisters of St. Casimir

XV PASAULINĖS FUTBOLŲ PIRMENYBĖS

P. GANTVYDAS

PIRMAJĄ DIENĄ

Konkrečiai – penktadienį, birželio 17 d. antrą valandą p.p. pirmenybės pradėjusiose rungtynėse susitiko šiuometinis pasaulio meistras Vokietija su Bolivija. Žaidimas baigėsi 1:0 (0:0) rezultatu vokiečių naudai; jis prarastas Chicagos Soldier Field stadione, stebint 63,117 žiūrovų. Šešias valandas vėliau Dallas Texas mieste susitiko Ispanija su Pietų Korėjos rinktinė. Stebint 56,247 futbolo entuziastams, šios rungtynės pasibaigė lygybomis 2:2 (0:0). Pietų Korėjos rinktinė savo įvartius pasiekė laike paskutinių 6 žaidimo minučių ir tuo pateikė pirmąjį žaidynių netikėtumą. Tokie tad praėjusio penktadienio „telegrafiniai“ duomenys žvelkime į tuos 2 susitikimus kiek plačiau.

ČIKAGOJE

Jau nuo vėlyvo priešpiečio Soldier Field areną rinkosi entuziastų minia. Turbūt nekylsime tvirtindami, kad kas du iš 4 žiūrovų tame stadione kalba bent 2 kalbomis. Tai buvo tikras tautų mišinys – šias eilutes rašančio artimiausioje aplinkoje buvo amerikiečiai, saudi-arabai, malajiečiai, vokiečiai, brazilai ir svečiai iš Bolivijos, kurių trispalvė, kaip ir mūsų, tik reikia sukeisti žalią su geltona. Ir ši trispalvė kombinacija stadione buvo dominuojanti, nepaisant, kad ir daug vokiečių ten dalyvavo. Diena buvo itin karšta – pačioje aikštėje tikriausiai buvo daugiau negu 100°F; ir jokio vėjelio, debesėlio – tik tiesiai į mus savo spindulius siuntusi karšta saulutė. Bet nuotaika pakili, džiaugsminga ir tvarkingai visą laiką besielgusi, nors ir ne vienas savo tautines spalvas buvo ant savo veidų išsitemęs...

Valandą prieš pačias rungtynes prasidėjo oficialus baigminio turnyro atidarymas Programai vadovavo garsioji Oprah Winfrey, momentui nuo tribūnos nukritusi. Ne ką geriau sekėsi JAV himną sugiedojusiam Jon Secadai, kuris irgi nukrito į prie tribūnos esančią didesnę duobę – kaip tik tuo metu, kai pradėjo himną. Keli policininkai jį greit ištraukė ir žiūrovų masė net nežinojo, nepajuto šių 2 mažų nesklaidumų. Visur pribūti suspėjantis dabartinis amerikietis prezidentas Clinton pasveikino visus susirinkusius, jų tarpe ir vokiečių kanclerį Helmut Kohl, jo šalies pavadinimą ištarė vokiečių kalba, bei Bolivijos prezidentą, Gonzalo Sanchez de Lozada. Vietiniai savo prezidentą sutiko su stipria katute, bet kartu ir su neigiamą reakcija. Formaliai varžybas atidarė FIFA-os pirmininkas brazilas dr. J. Havelange, kuris vėl per rinktas pasaulinės futbolo sąjungos prezidentu, nors daug kam ir būtų geriau tike, kad 79 metus einas būtų perleides šias pareigas jaunesniam vadovui. Klimato sąlygos dalinai diktavo šių rungtynių tempą. Man atrodo, kad vokiečiai per abu puslaikius vidurines 15 min. panaudojo stipriai spaudimo akcijai, nors jie bendrai vyravo per visą žaidynių laiką. Boliviečių gynybiniams nuostatims su retkarčiais prasižvelgimais retai – jei iš viso – sukurė pavojingus momentus prie vokiečių vartų. Bendrai kalbant, vokiečių gynba tikrai stipri, nebus lengva bet kam ją dažnai nugalėti. Kamuolio valdymas buvo tikrai puikus; kamuolių jie prie savęs laikė, lyg būtų kliziais batus ištepę. Puolimo išvystyme tačiau reikės kur kas daugiau, kad ir

kitas rinktinės nugalėti. Vienintelis įvartis krito 61-ją minutę, kai garsusis Lothar Matthaeus vieną savo pasuočių pasiuntęs link Bolivijos vartų, gi gynėjų – ypač vartininko – klaidos suteikė iškiliam, tačiau ir savo egoizmu pasižymėjusiam, veteranui Juergen Klinsmann'ui kamuolių pastumti į tuščius vartus. Tuo Vokietija ir pelnė savo pirmuosius 3 taškus. Bematant atslūgo spaudimas ir vokiečiai pradėjo taupyti savo jėgas ateities rungtynėms. Netokie jauni tie vokiečių žaidėjai, bent 6 iš jų žaidė už savo rinktinę ir 1990 metais, kai jie finale pendelio įmušimu įveikė argentiniečius 1:0.

Sekančios dienos „New York Times“ – tarptautinėje laidoje – pirmame puslapyje skelbė, kad vienintelio įvartio autorius tai tas pasižymėjęs Matthaeus. Pasirodo, kad ir šioje žurnalizmo tvirtovėje pasitaiko klaidų.

Mums gali būti įdomu, kad Bolivijos rinktinės pagrindas sudarytas iš 1978 metais įsteigtos Tahuichi Akademijos buvusių studentų. Dallas mieste Velykų metu kasmet pravedamos DALLAS Cup varžybos, kurios pritraukia jaunių iš visų pasaulio kraštų. Bolivija vienu metu tas varžybas buvo laimėjusi 4 kartus iš eilės. 1989 metais į šias varžybas buvo pakviesti ir atvyko „Žalgirio“ jaunių rinktinė (16-19 metų). Lietuviai prasimušė į pusfinalį, kur jie susitiko su Bolivijos komanda. Ir po pratęsimo buvo lygiosios. Tada pendelių mušimu buvo nulemtos rungtynės; lietuviai pralaimėjo, ir bolivai sekančią dieną laimėjo ir finalines rungtynes. Man susidarė stiprus įspūdis, kad bent 3 prieš lietuvius žaidė dabar dalyvavo Bolivijos rinktinėje. Beje, pats garsiausias jų rinktinės žaidėjas, prieš ilgesnį laiką susižeidęs, Marco Antonio Etcheverry į aikštę pakaitalu buvo išleistas antro puslaikio 15 minutėje. Teko jam žaisti 4 mi-

nutes, nes per tą laiką jis spėjo sąmoningai įspirti garsiajam vokiečiui Matthaeus'ui ir tuo pačiu pelnyti pirmąją šių žaidynių raudoną kortelę – tokiu būdu jis atsidūrė atsarginių suole; tačiau šį kartą Bolivijos rinktinė negalėjo pasiųsti pakaitalo – teko žaisti su 10 žaidėjų. Po rungtynių bandžiau iš Dallas lietuvių patirti ar minėtas nujautimas tikslus, bet laiko stoka dar neleido šio prileidimo patvirtinti.

DALLAS

Vakare Dallas Cotton Bowl aikštėje prarastose rungtynėse tarp ispanų ir korėjiečių iš pietų dauguma tikėjosi europiečių laimėjimo – tų pačių, kurie Lietuvai sutrukdė kelią į baigmės turnyrą. Pirmas kėlinys pasibaigė be įvartų ir po pertraukos ispanai net 2 kartus nugalėjo korėjiečių vartininką. Tačiau prieš paskutines 6 minutes azijiečių spaudimas rungtynes išlygino. Ypač netikėtai, bet kartu žavus buvo paskutinę minutę pasiektas įvartis. P. Korėjai dar niekad neteko pirmenybių baigmės turnyre iškovoti laimėjimo. Jie jau 4-tą kartą pateko į baigmę, bet iki šiol tebuvo iškovoję 1 lygiasias (prieš bulgarus 1986 metais Meksikoje). Šį kartą pasiektos lygiosios korėjiečiams tai didelis laimėjimas.

Tiek Čikagoje, tiek Dallas, atidarymosios programos pagrindą sudarė baigmės turnyro kraštus atstovaujančių megejų grupės, nešinos savo vėliavomis, dalyvavo parade ir pasirodė pasirinktu šokių ar daina. Tai ne pirmas kartas, kad atidarymo iškilmės panašiai pravedamos.

Tokia tad buvo pirmoji XV baigmės turnyro eiga. Dar reikės 50 rungtynių ir 30 dienų, idant sužinoti kas liepos 17 d. vakare Rose Bowl aikštėje pasiūš nugalėtojo titulą.

• Wisconsin „teritorija“ įkurta JAV Kongreso įstatymu 1836 m. balandžio 20 d.

• 1917 m. gegužės 13 d. trims Fatimos (Portugalijoje) vaikams pirmą kartą pasirodė Mergelė Marija.

Senior Telecommunications Executive — Lithuania —

Lintel, a U S WEST company, is looking for a top-level telecommunications candidate. This position is located in Lithuania.

Qualifications:

- Broad Telecommunications knowledge/experience
- Top-level management skills
- International experience preferred
- Strong team leadership skills
- Fluent Lithuanian

This is a three year assignment

U S WEST Overseas Operations

ATTN: L. Harris

P.O. Box 6540

Englewood, CO 80155-6540

Phone # 303-754-4308

Fax # 303-649-4630

Tarnyba Telekomunikacijų Pareigūnui —Lietuvoje—

Lintel, U S WEST bendrovė, ieško gausaus kandidato atskaitingai telekomunikacijų tarnybai Lietuvoje.

Kvalifikacijos:

- Nuodugnus pažinimas ir patirtis telekomunikacijose
- Sumanumas ir įgudimas vadyboje
- Pageidaujama tarptautinio masto patirtis
- Gausus vadovavimų
- Laisvas lietuvių kalbos vartojimas

Ši tarnyba yra trims metams

U S WEST Overseas Operations

ATTN: L. Harris

P.O. Box 6540

Englewood, CO 80155-6540

Phone # 303-754-4308

Fax # 303-649-4630

„Lietuvos Vaikų vilties“ savanoris Petras Šalčiūnas su Evaldu (17 m. iš Kauno), kuriam LVV Ortopedinėje operacinėje Vilniuje balandžio mėn. padaryta kojos operacija.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

PRALAIKITE ATOSTOGAS CAPE COD

Galima išsinuomoti 3 miegamųjų butą
Centerville miestelyje

Skambinti po 8 v.v.
Asta Norvalšienė
617-784-8975

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

U.S. SAVINGS BONDS THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangos. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 12 v. iki 1 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908-753-5636.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER.

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje,

Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skublems siuntiniams: AIR CARGO

Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamė iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX

REALTORS

(312) 586-5959

(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant

• Greitas ir sąžiningas pataravimas

• MLS kompiuteriūr FAX pagalba

• Nuosavybių įkainavimas veltui

• Perkame ir parduodame namus

• Apartamentus ir žemę

• Pensininkams nuolaida

Vilniuje pigiai parduodamas 2 kamb. butas su baldais (arba be jų). Skambinti į Toronto, tel. 1-416-769-0644.

FOR SALE

Išvažiuoja — Parduoda
lango vėsinatuvą GE firmos, beveik naują, ir „microwave“ krosnelę. Skambinti: 708-346-0267 8 v.r. — 10 v.r. ir 8 v.v. — 10 v.v.

Lietuvos Ambasadoriui A.†A.

STASIUI LOZORAICIUI

iškeliavus į Amžiną Tėvynę, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną PONIĄ DANIELĄ, brolių poną KAZĮ bei visus artimuosius ir kartu su jais bei visais lietuviais liūdime, Lietuvai netekus didžiai nusipelnusio Asmens, kuris visą gyvenimą buvo paskyręs savo Tėvynės laisvei ir teisėms ginti. Jo meilė savo kraštui išrašyta į mūsų atminimus ir Lietuvos istoriją. Tegų jo pelnytą džiaugsmą Naujojoje Tėvynėje nuskaidrina artimųjų ir visų mūsų liūdesį.

Užsienio Lietuvių
Krikščionių Demokratų sąjunga

Staigiai mirus mūsų visų aukštai gerbiama, visą savo gyvenimą atidavusiam darbui ir rūpesčiui už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę,

Jo ekselencijai ambasadoriui A.†A.

STASIUI LOZORAICIUI

žmonai DANIELLE, broliui, igaliotam ministrui KAZIUI, giminėms ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Tautos Fondas

A.†A. PRANUI PRANCKEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną SOFIJĄ ir visą šeimą.

Nijolė ir Vladas Užubaliai

A.†A. DONATUI BIELSKUI,

Mylimam Tėveliui, Lietuvoje pasitraukus Amžinybėn — JŪRATĖ DOVILIENĖ, MINDAUGA ir jų šeimas, artimuosius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime. Galvojame apie jo nesvyravusį pasišventimą lietuvių tautai literatūrinėje srityje ir darbą jos prisikėlimui. Jis visuomet pasiliks mūsų mintyse.

Jurgaičių šeima

A.†A. PRANUI PRANCKEVIČIUI

mirus, liūdesyje likusiems — žmonai SOFIJAI, sūnui PRANUI, dukrai IRENAI BARAUSKIENEI, sūnui JONUI VAIČIKONIUI, broliui ANTANUI, jų šeimoms bei kitiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Vanda, Jonas,
Valerija, Saulius,
Kristina, Rimas ir
Ramona Stankai

A.†A. PRANUI PRANCKEVIČIUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą žmonai SOFIJAI, dukrai IRENAI BARAUSKIENEI, sūnui PRANUI su šeimomis, sūnui JONUI VAIČIKONIUI su sūneliu ir broliui ANTANUI. Kartu liūdime.

Dana ir Vytas Mažeikiai
Emilija Grušienė
Viktoras Barauskas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ar važiuojate šią vasarą į Lietuvą? Jeigu dar neužsakėte savo artimiesiems ar pažįstamiems „Draugo“, tai bent nuvežkite pluoštą mūsų dienraščio, kad jie galėtų susipažinti ne tik su vieninteliu užsienio lietuvių dienraščiu, bet ir su mūsų kasdieniniu gyvenimu. Papildomų „Draugo“ numerių galima įsigyti ir administracijoje. Taip pat primename, kad dienraščio prenumerata į Lietuvą (siunčiamas viena karta per savaitę – visi pinigai numeriai kartu – oro linija; Lietuvoje gaunamas maždaug po 10-12 dienų) kainuoja tik 100 dol. Jūs aplankysite savo draugus tik šią vasarą, o „Draugas“ – jūsų vardu – juos lankys visus metus!

Romas Pukštys, Transpak siuntinių persiuntimo įstaigos savininkas, jau daugelį kartų yra persiuntęs Lietuvos valstybės institucijoms labai reikalingas siuntas nemokamai. Šį kartą, kai arkivysk. Audrys Bačkis lankėsi Čikagoje ir vizitavo „Draugo“ dienraštį, jis pasirinko nemažai knygų savo arkivyskupijai. Transpak įstaiga visas keturias dešes nemokamai jau išsiuntė į Vilnių. Romui Pukščiui ir jo bendradarbiams tariaume nuoširdų aciu už labai vertingą patarnavimą Lietuvos atgimimo reikaluose.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems Motinos dienos vajuos progą parėmusiems komiteto darbu. (Nuo š.m. sausio 1 iki birželio 15 d. „Lietuvos Vaikų vilties“ išdan yra iplaukę 52,726 dol. Dosniųjų, gerasidžių aukotojų dėka „Lietuvos Vaikų vilties“ yra sudariusi galimybes jau 47 vaikams gydyti JAV Shriners ligoninėje ir bent 237 šešių mėnesių laikotarpyje operuoti „Lietuvos Vaikų vilties“ Ortopedinėje operacinėje Vilniuje. Šių vaikų prašvaistės džiugios. Nebesbū jie uždaromi, slepiami, pajuokiami, galės gyventi normaliai, savarankiškai gyvenimą.

Stasys Balzekas džiaugiasi nauja dovana – Lietuvos Karo mokyklos 18 laidos (1936 metų) nuotrauka. Šalia sėdi G. Valiulienė.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 770-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Asta M. Tjūnelytė.

BAIGĖ MOKSLUS

Asta Marija Tjūnelytė, Augustino ir Vidos Tjūnelių duktė, š.m. gegužės mėn. baigė University of Illinois College of Education, kur jai buvo suteiktas magistro laipsnis pedagogikos srityje. Ji buvo priimta į Pi Lambda Theta organizaciją (International Honor and Professional Association in Education).

Asta savo mokslus pradėjo, lankydamą Kriauceliūnų vardo Montessori Vaikų namelius, baigė M. Nekalto Prasidejimo parapijos pradžios mokyklą Brighton Parke, mokėsi ir baigė gerai pažymiais Lourdes aukštąsias mokyklas, kurioje buvo išrinkta į National Honors Society. Asta įstojo į Saint Mary's kolegiją Winona, Minnesota ir jai baigė, gaudama bakalaurų laipsnį kompiuterių moksle bei matematikoje.

Lygiagrečiai Asta lankė ir liutuanistines mokyklas. Baigė Kristijono Donelaičio pradžios mokyklą Čikagoje, yra veikli ateitininkė – šiuo metu Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos globėja. Asta mėgsta muziką ir dainas, todėl priklauso „Dainavos“ ansambliui ir šią vasarą su juo vyks į Lietuvą, į Dainų ir tautinių šokių šventę.

Astos šeima, giminės ir draugai džiaugiasi jos laimėjimais ir linki jai sėkmės ateities planuose.

x Vanda Prunskienė, norėdama įamžinti savo vyrą, paaukojo \$6,000 Berčiūnų bažnyčiai, Lietuvoje. Ateitininkų Federacijos Fondas taria nuoširdų aciu ir prašo Dievo palaimos V. Prunskienei.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą. 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmd. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772

Ar žinote, kad „Draugas“ šiais metais, liepos 25 d., švenčia 85 metų gimtadienį? Tai kiekvieno lietuvių ištikimas draugas, sulaukęs brandaus amžiaus, išgyvenęs ir savo puslapiuose atskleidęs mūsų tautos istoriją (net 2 nepriklausomybės atkūrimo laikotarpis), užsienio lietuvių nuotakas, rūpestius, darbus. Jis dar toli gražu nesenas, bet labai laukiantis naujų prenumeratorių – tiek čia, tiek ir iš tėvynės.

Istorikė dr. Vanda Sruogienė, gyvenanti Šv. Seimos viloje, džiaugiasi, kad ją aplanko jos buvę mokiniai ir suteikia atgailą nuo monotoniškos kasdienybės. Savo plačiomis žiniomis ji taip pat praturtina lankytojus. Jos adresas – Holy Family Villa, kamb. 127, McCarthy Rd. (123g), Lemont, Illinois, 60439, tel. 708-257-9798.

PALIEKAME SAVO ISSAUGOTUS LOBIUS

Į Balzeko Lietuvių kultūros muziejų vis dažniau atsilanko testamentų vykdytojai ir, su dideliu nuosirdumu prisimindami savo draugus, atneša jų išsaugotus daiktus. Per šiuos daiktus mes galime stebėti žmonių nueitą kelią ir didžiulį jų asmenybių taurumą bei tvirtą tikėjimą, kad tėvynė laisvė bus iškovota. Štai prieš mūsų akis kabo tamsiai mėlynos spalvos uniforma, kurią dėvėjo Juozas Rimkevičius, priklausęs Vokietijoje daliniam, dirbusiems amerikiečių geroi. Ant uniformos rankovės trišpalvis ženklas. Praradę karo metu tėvynę, šie vyrai jungėsi naudingam darbui ir su dideliu pasididžiavimu norėjo parodyti tuomet karo audrą sujauktoje Europoje savo tautinę tapatybę.

Žavimės ir didžiule įreimta nuotrauka, skaitydami, kad tai Pirmojo Lietuvos prezidento Karo mokyklos 18-toji laida, 1936 metai. Daug lankytojų praeis ir gėrėsis šiuo jaunų vyrų, tik ką baigusių karo mokyklą, veidais. Praslinkus beveik 60 metų nuo tos laimingos dienos ir karo mokyklos dešimčiai atrodė tokie jauni, ūgingi. Į delną gali tilpti išsaugoti karo mokyklos ženklai. Į kovą pasirušę raiteliai su raidėmis aplinkui LKM (Lietuvos Karo mokykla) puosė kariūno krūtinę, o kepurės žymuo – lyg didžiausia brangenybė, išaugo kitoms kartoms, kad suprastų kariūmenės įtaką savo kraštui. Tai tikrai brangus karininko Juozo Rimkevičiaus palikimas. Muziejaus atskirame kambarje sukelia Lietuvos kariūmenės atkelti, medaliai, ženklai, žymenys ir nuotraukos, padės mūsų liutuanistiniams mokykloms mokiniams palyginti ano meto karininkų aprangą su šiuometiniais Lietuvos kariūvais. Išsaugodami šiuos praeities daiktus, mirusieji ir mus prakalba ypatinga kalba, lyg norėdami papildyti mūsų dienas, lyg norėdami pasakyti, kad verta dirbti ir priklausyti mažai tautai, kuri tebėra gyva.

Gailutė Valiulienė
Vytas Ringus, 10 klasės mokinys.
(Bus daugiau)

Primename, kad Čikagos arkivyskupijos 150 metų sukakties paroda, kurioje dalyvauja ir Šv. M. Marijos Gimimo parapija, tebevyksta ir tęsis iki birželio 25 d. Parodą galima matyti Chicago Cultural Center, 78 E. Washington. Del tolimesnių informacijų prašome skambinti 744-6630.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, birželio 26 d. Baltia Express atstovas priiminės siuntinius nuo 9 v.r. Lietuvių centre, Lemont, IL. Teiraukitės skambindami nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

Redaguoja J. Pukšas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ŽEMĖ DAINUOJA

Dainuoja miškas,
Pritaria paukščiai,
Trepsena kiškiai,
Laputė kiauksi.

Skrudę ir žiogą,
Varną ir špoką,
Genys ir taktą
Jau šokti moko.

Ūžauja girios,
Gieda padangės,
Pievų varpeliai
Skamba lyg kanklės.

Danutė Lipčiūtė-Augienė

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Einu į šią amerikietiška-lituviską instituciją. Nuo devynių iki pirmos – šventas laikas. Pati svarbiausia valanda mūsų namuose yra „Star Trek“. Šiais metais baigsis „Star Trek“ serija, kaip ir šeštadieninė mokykla. Esu nusiminęs, kad šie yra mano paskutiniai metai, bet išeinu su gerais prisiminimais.

Nuo pirmo iki šešto skyriaus buvo bausi man eiti į šeštadieninę mokyklą. Lankiau Maiorinio liutuanistinę mokyklą. Ten laikas buvo skirtingas nuo paprasto laiko, viskas ejo daug kartų lėčiau. Atrodė ne keturi, bet šešiolika valandų. Blogiausia, kad negalėjau žiūrėti savo mėgiamausiu „kartūnų“. Aš prisimenu, kaip į juoste įrašinėdavome juos.

Septintame skyriuje aš pasikeičiau. Man pradėjo patikti šeštadieninė mokykla. Užmiršau „kartūnus“ ir vaziavau linksmas į mokyklą. Ne taip sunkiai iš ryto keldavausi. Turiu draugų, galiu paisyti kaupti, papietauti ir grįžti į namus.

Panelė Jankutei taip pat nepatiko šeštadieninė mokykla, bet vėliau grįžo ne tik aplankyti, bet ir mokytojauti. Nemanau, kad būsiu mokytojas, nemanau stoti į Pedagoginį institutą, važiuosiu studijuoti į universitetą. Jankutės pasakojimas primena ir mano jaunystę. Kaip aš elgiausi ir kiti elgėsi bei kokios mokytojos mokė. Kai buvau jaunesnis, beveik visos mokytojos mokė būnamos vyresnės negu trisdešimt metų amžiaus. Dabar pusę jų jaunesnės. Mano sesės linksmiau praleis laiką, kadangi joms bus lengviau „susikalbėti“ su savo mokytojais.

Vytas Ringus, 10 klasės mokinys.

(Bus daugiau)

KO AŠ BIJAU

Aš bijau pasaulio pabaigos. Nebijau mirties, bet labai bijau pasaulio pabaigos. Aš nežinau, ko sulauksiu. Ar visi bus nužudyti? Ar visi kentės? Ar mes būsim linksmi? Ar mes susitiksim su savo šeima ir draugais? Ar būsim amžinai išieškoti? Ar matysime Jėzų? Ar jis bus linksmas ar liūdnas?

R. Janukaitytė

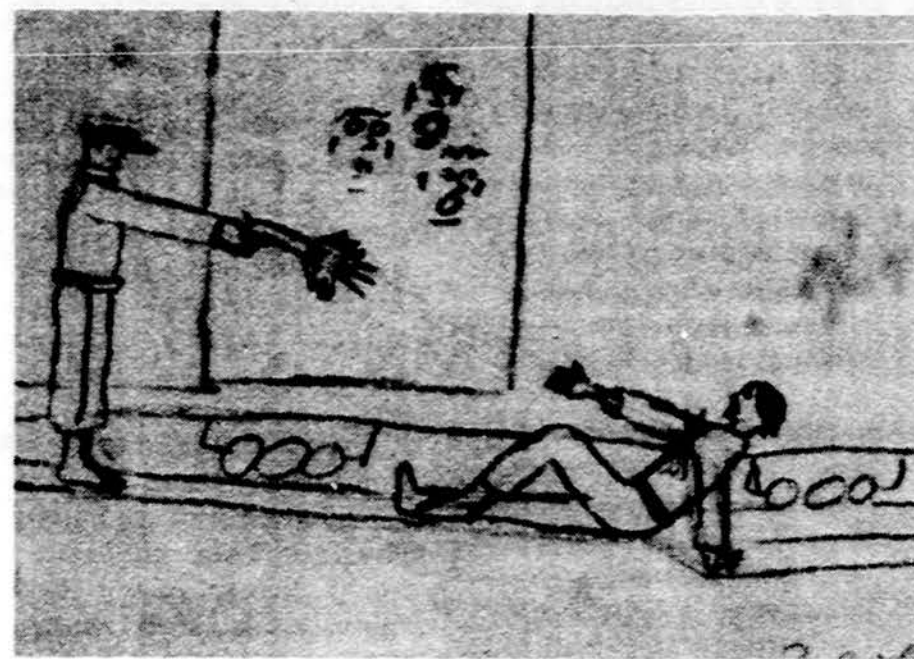
Aš bijau, kad aš nežinau, ką darysiu su savo gyvenimu; kur aš gyvensiu, kur aš eisiu. Yra daug ko bijoti. Aš bijau baidyklų, kurios gyvena po mano lova. Jos mane suėd, man reikės su didele lazda užmušti jas.

P. Juška
Abu Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. mokyklos abiturientai.
(„Laisva Lietuva“).

(Bus daugiau)

Ferynės
ZVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Pakeliui į Sibirą

Piešė Mantas Lingertaitis, Bostono lit. m-las mokinys.

PAGALBA LIETUVIAMS

Jeigu turėčiau daug pinigų, aš siųsčiau į Lietuvą padėti žmonėms. Aš noriu jiems padėti. Aš jiems nusiųsčiau vaistų. Nesijusčiau pinigų rusams, nei vaistų, nebent jie daugiau netrukdytų Lietuvai. Aš noriu, kad visas pasaulis būtų laisvas. Aš noriu visiems padėti susitaikyti. Noriu padėti neturtingiems, kad visas pasaulis būtų laimingas. Po to, man reikės uždirbti dar daugiau pinigų.

Augis Kuolas
Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-las mokinys. („Vardan tos Lietuvos“)

KANKLĖS
(Legend)
(Tėsinys)

Nors ir nemokejo lietuviškai, nesuprato giesmės žodžių, bet jų riteriška širdis jautė, kad čia dainuojama apie šventus tautos papročius, apie jų narsius valdovus. Savo tolimuose žygiuose jie buvo siekę šventąją Jeruzalę, kariavę su saračėnais, girdeje Rolando ragą, bet niekur nebuvo taip, kaip pas Lietuvos valdovą. Tos medžio kanklės, ta maža dėžutė, buvo tokia galinga, kad ir juos, senus riterius, uždegdavo. Pagariai nusilenkę valdovui, jie nusilenkdavo ir kanklėms.

Iškeliavę į kitas piliis ir ten, apsupti kitų dainų ir kilmingų damų, jie pasakodavo apie nuostabų šiaurės kraštą, jo ežerus, žiemas. Jie pasakodavo apie tą miestą, kur gyvena naršulioji valdovai. Ten gyvena ir tai, ko niekas niekur negirdėjo – kanklės.

Niekas nežinojo, kas drožė kanklės iš ažuolo; niekas neprisiminė, kada jas atnešė į valdovų pilį. Jos skambėjo Mindegiui, Gediminui, Kęstučiui ir Algirdui. Skambėjo ir Vytautui. Paėmęs Lietuvą valdyti, Vytautas išistomis dienomis klausėsi kanklių.

Kanklės, mūsų protėvių slėpiningi kuždesiai (tylūs garšai), iš jų žinau, kur ejo mano tauta. Aš padarysiu, kad toli toli išgirstų jūsų balsą. Pasikelsiu ir eisiu. Sukursiu Lietuvą, apie kurią dainiai šimtmečiais dainuos!

Taip valdovė, tu sukursi Lietuvą galingą, – atsakė jam vaidila, – bet toji galybė gesina mūsų aukurus! Ateina kryžius. – Ir ateis! Priėmė krikštą, mes pasikelsim!

Bet kodėl turime priimti tai, kas iš kitur ateina? – Mes nebebūsim pagonimis! Kryžiuočiai galės savo kalavijus sutrupinti į akmenis.

Paulius Jurkus
(Bus daugiau)

GALVOSŪKIO NR. 157
ATSAKYMAI

1. Lietuvos Respublikos pirmuosius pinigus – monetas 1923 m. sukūrė skulptorius J. Zikaras (Savickių „Laisvės“ paminklo kūrėjas, 39 p.; Liet. Enc. 16-278, Boston, 1958; Enc. Lituanica 6-325, Boston, 1978).
2. J. Zikaras sukūrė: „Knygnešį“ ir „Laisvę“, o P. Rimša sukūrė „Artoją“ ir „Vargo mokyklą“.
3. Remiantis V. Vizgirdos teigimu, dail. P. Rimša gimė anksčiau, todėl buvo 15 dienų vyresnis už dail. J. Zikarą (Liet. Enc. 25-303, Boston, 1961, todėl J. Zikaras buvo senesnis už Rimšą 5 dienomis (Enc. Lituanica 4-497, Boston, 1975; Mažoji Liet. Tar. Enc. 3-85, Vilnius, 1971).

4. Žodis tragedija yra kilęs iš senovės graikų dviejų žodžių: „tragos“ – ožys ir „ode“ – daina, giesmė. Vertiant literatūriniai, tai reikštų „ožio giesmė“. (Reader's Digest „Did You Know“, p. 331, London, 1990).

5. Gegutė (Cuckoo, Cuculus canorus) sezono metu padeda apie 18 kiaušinių, bet ji juos deda ne į savo lizdą, o svetimose lizduose, kad kiti paukščiai jos kiaušinių perėtų ir jos vaiką maitintų (L.E. 7-83; E. Brit. 6-882 ir 8-20).

GALVOSŪKIO NR. 158
ATSAKYMAI

1. Missouri, 2. Maryland, 3. Georgia, 4. Ohio, 5. Minnesota.

GALVOSŪKIO NR. 159
ATSAKYMAI

Arti – netoli. Jis arti nuo čia gyvena.
Arti – žemę purinti. Ūkininkas aria jaučiais.
Gėlė – augalas. Gėlės gardžiai kvėpia.
Gėlė – kando. Bitė skaudžiai gelė.
Giria – miškas. Seniau Lietuvos girios buvo didelės.
Giria – pagirti. Gerą žmogų visi giria.
Jaučiu – jausmas. Aš jaučiu galvos skausmą.
Jaučiu – gyvulus. Jaučiu negalima pasitikėti, jis piktas. Pamato – matyti. Akylas greitai viską pamato.
Pamato – pagrindas. Namas statomas ant pamato.
Manęs – aš kilm. linksnis. Manęs nelaukite.
Manęs – galvoti. Jis manęs, kad viskas gerai baigsis.
Pašalo – šalčio veiksmas. Jau žemė pašalo.
Pašalo – šaltis. Iš žemės pašalas dar neišnyko.

Kuriame – įvardis. Kuriame krašte tu gyvenai?

Kuriame – kuryba. Mes visi kuriame vieną veiklą.

Seniai – Seniai, labai seniai gyveno karaliai...

Seniai – senas žmogus. Seniai dažnai blogai mato.

Siūlė – Jis tą prekę įkyriai siūlė pirkti.

Siūlė – medžiagos susiūta siūlė iširo.

GALVOSŪKIO NR. 156
ATSAKYMASPRAEJUSIOS SAVAITĖS
ATSAKYMAI

1. Upė. 2. Birbynė ir žasies plunksna, (senovės rašymo priemonė). 3. Pieštukas. 4. Laikraštis. 5. Perkūnas – (Griautiniais).

GALVOSŪKIO NR. 161
ATSAKYMAS

Menininkas, piešdamas šį

piešinį, įsivaizdavo paukščiuką, tupintį ant namo viršaus ir žiūrintį žemyn į namą. Kitaip sakant, paukščiuko žvilgsnis iš namo viršaus į apačią.